

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 20 Lel. | Negyed évre — — — 5 Lel.
 Fél évre — — — 10 „ | Egyes szám ára — — 50 bani
 Nyilttér soronként 3 Lel.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adtnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Megalakult az „Erdélyi Magyar Néppárt“.

F. hó 15-én Kolozsvárt egy népes gyűlés keretében megalakult az „Erdélyi Magyar Néppárt“. A demokratikus irányu szervezkedés, amely a magyarság progresszív polgári elemeit óhajtja tömöríteni nemzeti jogainak érvényesülésére, s amely a kalotaszegi tömörüléssel már hónapokkal ezelőtt Bánffy-Hunyadon vette kezdetét, amint az egyik szónok, dr. Zágoni István mondá, a nép közül, a csűrőkből, pajtákból, műhelyekből, boltokból indult meg, s a magyarság összességét óhajtja egy politikai pártban egyesíteni. Az alakuló gyűlés lefolyásáról a napilapok részletesen számoltak be. A párt programját, amelynek nagyrésze az Erdélyben lakó népek összességének is hő óhaját képezi, Kovács Károly ismertette, aki rámutatott arra, hogy Erdélyországban három nemzet és hét vallás élt békében egymással. Az Unióig maga intézte a sorsát és most megint elérkezett az ideje, hogy kezébe vegye ennek intézését. Ennek szellemében készült el a program, mely itt következik:

1. Kivánjuk Erdély védelmét az erőszakolt és sovínista centrálizálási törekvésekkel szemben, melyek nemcsak reánk magyarokra, de a többi erdélyi nemzetekre is károsak és Erdély fejlődését megakadályozzák, sőt visszavetítik; kivánjuk és akarjuk, hogy Erdély az erdélyi nemzeteké legyen.

2. Kivánjuk az ország törvényei közé iktatott gyulafehérvári határozatok sürgős végrehajtását, különös tekintettel a határozatok III. cikkére, amely az erdélyi nemzetek és egyházak autonóm jogait foglalja magában.

Kivánjuk a teljes vallásszabadság és valódi egyenlőség törvénybeiktatását.

3. Kivánjuk a közoktatásügynek és kulturális intézményeknek a nemzeti autonómiák keretébe való helyezését és azt, hogy a magyarság közteherviseléséből, közadójából a kulturát illető rész hiány nélkül a magyar közművelődés és közoktatás céljaira fordíttassék.

4. Kivánjuk az alkotmányban, békeszerződésben és az állam törvényeiben biztosított egyéni és közszabadságjogaink szabad gyakorlását gátoló és akadályozó összes intézkedések és kivételes rendeletek visszavonását. A politikai titkos rendőrség eltörlését.

5. Kivánjuk a katonai szolgálatnak helyi milícia — rendszer alapján való szervezését, legfeljebb 3 hónapos és saját hadkiegészítési területen való szolgálattal; az anyanyelvnek szolgálati nyelvként való érvényesítésével.

6. Kivánjuk a szabad kereskedelmet és ipart. A forgalmat korlátozó intézkedések és minden ármaximálás eltörlését. A becsületes kereskedelem megvédelmezését a spekulációval, korrupcióval és uzsorával szemben. A lakásrekvirálások és zaklatások megszüntetését, a családi otthon szentségének és sérthetlenségének biztosítását.

7. Kivánjuk az erdélyi földbirtok-reform törvénynek revízióját abban a tekintetben, hogy annak végrehajtásában ne a sovínista gyűlölködés, de az összes nemzetekre egyenlően igazságos és minden állampolgárt egyenlő elbánásban részesítő tiszta szociális igazság érvényesüljön. A magyar telepésekre és a székelly közbirtokosságra vonatkozó rendelkezések azonnal hatályon kívül helyeztessenek.

8. Kivánjuk a munka szabadságának elismerését és biztosítását. A munkás védelmét, a munkás-szervezetek szabadságának és a munkásjóléti intézmények önkormányzatának biztosítását. Kivánjuk, hogy a munka és tőke örök harcába a hatalom ne avatkozzék bele.

9. Kivánjuk az új adótörvények revízióját abban az irányban, hogy az adómentes létminimum emeltessék; a vagyon és nagyjövedelem magasabb adó alá vettessék; a hadinyereség, valamint a nem törvényes uton szerzett mindennemű vagyon és jövedelem teljes egészében elkönfiskáltassék. — Kivánjuk az elsődrendű szükségleti cikkek fogyasztási adójának és a monopoliúmoknak eltörlését.

10. Kivánjuk az egyenlő, általános, titkos választójogot, nemzetek szerinti kerületi beosztással és lajstromok szerinti szavazási móddal. A választási névjegyzéket törvényszerinti azonnali és igazságos kiigazítását úgy, hogy abból egyetlenegy jogosult ki ne maradjon.

A program szellemében előterjesztett határozati javaslatot a párt nagygyűlése elfogadta, kimondotta a párt megalakulását és megválasztotta annak tisztikarát. Elnök lett: Kecskeméthy István, alelnökök: Ferenczy Gy., Szilágyi András, dr. Paál Árpád, Mestitz Ferenc, Szathmáry Ákos, Hevesy József, Hubay Károly, Réthy Károly, titkárok: Zágoni István dr. és Koós Károly. Jegyzők lettek: Szász Endre, Olajos Domokos, dr. Bernád Ágoston és Csiszhegyi Sándor.

A határozati javaslatához hozzászóltak még Béltéky Lajos (Szatmár), Sándor József, Dózsa Endre, Bokor Márton, Út Sándor. — Sándor Pál a kolozsvideki Magyar Szövetségi tagozat nevében üdvözölte az alakuló pártot.

Ezután a közönség sorából előlépett báró Jósika Sámuel, a szünetelő „Magyar Szövetség“ elnöke, aki üdvözölte az alakulást és Isten áldását kérte a párt munkálkodására.

A gyümölcsfák átoltásáról.

Most, mikor odakint a természet pihen, hideg van, a legbarátságosabb, legvonzóbb a meleg szoba, hol a hosszú téli napokon és esteiken sok mindenről elábrándozhatunk.

Én úgy hiszem, hogy ezen fenti témáról is érdemes egy kis eszmecsere folytatni. Tudom azt, hogy nem irok újat, de mégis szolgálatot vélek tenni az itteni gazdaközönségnek, akik körébe helyezett a sors keze.

Térjünk tehát a tárgyra. Bizony nagyon sok idősebb, hogy ne mondjam vén ember irigyelve tekinthet a gyümölcsfa sorsára, amit, hogy gazdája tovább jobban használhasson

átolthatja, megifjithatja, mely művelettel szerető, gondos gazdáját és hozzátartozóit egészséges, izléses gyümölcscsel ajándékozza meg.

Most jeienleg a gyümölcsfa átoltás műveletéről óhajtok egyet-mást elmondani — majd közel jövőben a gyümölcsfák ifjításáról is beszélni fogok.

Ha széjjel nézünk a kertünkben kiültetett gyümölcsfák között, nagyon gyakran találunk olyan fákat, amelyek vagy vadak maradtak, vagy egyáltalában nem teremnek, vagy a gyümölcs fajtájával, minőség, vagy mennyiség tekintetében nem vagyunk megelégedve; egyébként a fa szép, erőteljes, egészséges.

Az igazi gyümölcsfátszerető gazda minden esetben fájo szívvel fordul a fát kivágó fűrészhez, baltához mint eszközhöz s repeső szívvel fogadja azt a módszert, melynek segítségével a gordiusi csomót megoldhatja aképpen, hogy az kedve szerinti gyümölcsöt hozzon, jövedelmet hajtson.

Átoltható mindenféle fajta gyümölcsfa, csak ne legyen annak kérge túl cserepes és vén. Legcélszerűbb a 8—10 cm. vastagságú, de ennél vastagabb ágak is eredményesen beolthatók, melyeknek kérge épek és egészségesek.

Sokszor fordult elő gyakorlatomban, hogy vca kort, ecetnek való vadat termő fák átoltása által abba a helyzetbe hoztam aránylag csekély fáradsággal, hogy 3—5 év múlva dusan termő gyümölcsfákká alakultak át. Fájo szívvel gondolok tehát azon tényre, vajjon mennyi ilyen parlagon heverő s átoltásra kiválóan alkalmas gyümölcsfa van gazdatársaim birtokában, mely csekély fáradsággal s egy kis jóakaratu szakértelemmel párosult ügyességgel jövedelmező tőkéje lehetne.

A gyümölcsfa átoltásainak technikájánál a földolog a biztos és gyors kéz, a jó szerszám, mely egyszersmint fele munkát is jelent s a föltétlen éles kés.

Sokan azt vallják és esküsznek reá, hogy az átoltandó fa karimáját nem szabad egyszerűre, hanem három részletbe beosztani, három egymásután következő tavasszal arányosan vágrehajtani az átoltást, — pedig ez a legtevésebb felfogás, — mert ha nem egyszerűre eszközöljük az átoltást, a későbbi oltás elnyomja az előbbi évben már megerősödött s szép kis ággá nőtt oltást. Ami természetes is, mert a gyengébbet a természetben is elnyomja az erősebb. Ép ezért én csakis az átoltandó fa koronájának egy időben, egy tavasszal történő átoltását tartom legcélszerűbbnek, s ajánlom mint legpraktikusabb és célhoz vezető módszert.

Nagyon nagy súly fektetendő a fa várágának visszavágására és pedig azért, hogy a fa szép piramis alakját megtartsa, tehát szabály szerint állítandó fel, hogy minden magasabb fa átoltását 2 ember hajtja végre és pedig egyik a fán az ágak visszavágásával foglalkozzon, míg a másik a földről bottal a kezében irányítsa, és utasítsa a fán lévő munkást, hogy hol vágja vissza a beoltandó

ágat, miáltal a fának szép piramis alak adható.

Az ágak visszavágásánál tekintettel legyünk arra, hogy azok mint már fentebb említettem 10—15 cm. vastagságúak legyenek, mert ezek elég erősek arra, hogy a reá helyezett 3—5 oltást táplálja és elbirja. Továbbá figyelemmel kell lenni az ágak visszavágásánál, hogy a beoltandó hely felett öt-hat ujjnyira vágják vissza fűrészszel, hogy ha esetleg a kéreg kissé megsebesül a bevágástól, a tervezett helyen mégis beoltható legyen. Tehát csakis éles késsel kell a visszamaradt csonkát levágni, hogy a kéreg abszolút sértetlen legyen. A levágási felületnek befelé kissé menetelésnek kell lenni, hogy a reá eső csapadék lefolyhasson. Midőn ezen fenti szabályok figyelembe tartásával a korona várágait visszavágtuk s a várágakon levő kissebb ágakat is mind eltávolítottuk s minden kis sebet bekentünk nyílt edényben sűrűre párolt kullimászszerű kátránnyal, hozzáfoghatunk a tulajdonképpeni átoltáshoz.

Átoltásnál a sokféle oltási módok közül a legjobb, a legrégebb a hasítékoltás használata, továbbá a kecskeláb és a héjalóoltás. Ezen oltásmódok ismertetését feleslegesnek tartom, mert hisz ezt minden kezdő gyümölcsfatermesztő gazda ismeri.

Az átoltás idejének eszközlésére vonatkozólag szükségesnek tartom feljegyezni, hogy a hasítékoltást már február közepe felé a nap melegebb szakában megkezdhetjük; mely oltási eljárás nagyon bevált és célszerű, amennyiben az oltás erősen áll bent, — tehát igyekezni kell vele, hogy a vegetáció megindulva előtt csinálhassuk; — különös figyelemmel kell lennünk, hogy a hasítékba ne kerüljön semmiféle idegen anyag, hogy a forradás a lehetőséghez képest tökéletes legyen, s elzárva oltómész bekenésével minden kis részt, hogy az oltáshely hermetice el legyen zárva a küllevegőtől, minden parazita befogadásától, mely minden helyen ott ólalkodik, tönkre teendő az oltásmunkát.

Itt ismertetek egy általam legjobbnak kitapasztalt melegen folyó oltómész recipéjét, mellyel tökéletes munkát lehet végezni sok anyagot is kimélni, ami mostanság nem megvetendő szemben bármilyen hidegen folyó oltóviasszal. Hogy az oltóviasz mindig mérsékelt langyos legyen, egy nagyon egyszerű, a bádigos által elkészíthető füllel ellátott, fán is hordozható és használható oltóviaszt kisebb tartályba helyezük, melynek könnyedén lejáró s lyukacsos bádóg 2-ik feneke az izzó faszén befogadására szolgál.

Melegen folyó oltóviasz recipéje:

915 gram tisztított fenyő gyanta; 15 gram fekete szurok; 30 gram juhfaggyu; és 40 gram szitált fahamu (ez együtt 1 kiló). A készítése úgy történik, hogy a gyantát, szurokot és faggyut gyenge tűzön kevergetés közben összeolvasztjuk, és ha összeolvadt a kellő mennyiségű hamut hozzákeverjük.

Később, midőn a nedvkeringés, a vegetáció megindult, az átoltásnál a hasítékállást a héjalóoltással cseréljük fel, — melyet május közepéig használhatunk. — Ezen oltásmód tapasztalatom szerint nem olyan jó mint a hasítékoltás, mert az így elhelyezett oltás nem áll olyan erősen az anyafán és sokszor már mint szép kifejlődött ágat a szél, a vihar letör, ami bizony nagy bosszuságot jelent, s a fát is kiveszi formájából.

Az oltásokat, mint feljebb említettem február hó vége felé már tanácsos megkezdni, a mikor a fa tetején dolgoztatva, barátságosan hideg szellő megdermeszti a kezét, s a finom oltási metor lapokat megdermedt ke-

zekkel bajos dolog oly tökéletesen végrehajtani, tehát tanácsos, ha a kétszemes oltásu metor lapokat előző nap esti óráiban a szükséghez mért mennyiségben elkészítjük, s friss vízben tartjuk másnapig, s a szabadban onnan kivéve tesszük be a föltétlen frissen visszavágtott oltási helyükre. Így a munka gyorsabban és tökéletesebben vihető keresztül.

Egy 10—15 cm. ágba 3—5 oltást is bele tehetünk, hogy a megeredési eredmény föltétlen biztosítva legyen, figyelemmel legyünk arra, hogy az oltó szem befele, a felső kifele álljon, hogy a nyerező korona ezáltal is szabályosabb alakot ölthessen.

Miután az oltásokkal elkészültünk, meghajlitott mogyoró, vagy füzvesszőkkel félkörben 10—15 cm. magasságban az oltás felé kifeszíteni, hogy a madarak kártevésétől ezáltal megvédjük. A vezérvárágnál még tanácsos 50—60 cm.-nyire kinyuló 5—6 cm. vastagságú rudat keresztfával ellátva erősíteni, hogy az ott szádogálló madarak erre szálljanak, s az oltást ezáltal a kitérőtől megvédjük.

Ezutáni teendőnk abból áll, hogy az átoltott fából eltörő fattyuhajtásokat szorgalmasan letisztogatjuk, miáltal a nemesebb hajtást növésben és fejlődésben serkentjük. Az oltásokból eltörő hajtásokat erősebb kis pálcikához kikötözzük, hogy a szél le ne törje.

Julius hó elején az oltásokat megválogatjuk, s azokat a hajtásokat, amelyek erősebben fejlődtek, melyek alkalmasabbak új korona várképzésre, meghagyjuk, a többit vagy eltávolítjuk, vagy visszavágjuk a szükséghez mérten, hogy a korona ne legyen túl sűrű. Ahol pedig az oltás nem sikerült, ott az anyafából eltörő hajtások közül hagyunk meg egy legalkalmasabbat, mert a jövő tavasszal pótló oltásokat már erre a fiatal hajtásokra teszünk.

A fajták megválogatásánál, mellyel az átoltandó fát beoltjuk nagy körültekintéssel kell lennünk; föltétlen buján nő és ott azon a vidéken jó bevált betegségnek legjobban ellenálló fajtát kell kiválasztani, mert a nagy terebélyes gyökérral bíró fa szállítja ám a tápanyagot a földből.

Ilyen jó ajánlható alma fajta a Canadai renet stb., a körtéből Papp körte, Bose rabokja stb.

Itt említem meg, akinek kevés hely, illetve gyümölcsfa áll rendelkezésére és több fajta gyümölcscsel szeretne kísérletezni, csinálhat fajtát, ami úgy történik, hogy ahány várága van az átoltandó fának, annyiféle fajtát olt bele, természetesen a fa szabályos alakjára való tekintettel figyelemmel kell lenni, hogy ugyanarra a fára lehetőleg egyforma növésű fajtákat válasszunk s oltunk reá.

Ezen módszer szerint ugyszólván mindenkinek lehetővé van téve a fajta ismeret tanulmányozása, a „pomologizálás“.

Fel tehát! Csak egy kis kedv, egy kis kezűgyesség, s oly élvezetben lesz része, amit csak a gyakorlatban szerzett munkálkodás adhat, illetve nyújthat mesterének.

Teiu, 1922. január 12-én.

Kovács Zoltán,

a teiu állami gyümölcsészeti kísérleti telep adminisztrátora.

NAPI HIREK.

— **Előléptetés és áthelyezés.** Bota János, helybeli kir. telekkönyvvezetőt az igazságügyi államtitkárság Kolozsvárra az igazságügyi reszorthoz irodafőtisztte nevezte ki és helyezte át. A távozó telekkönyvvezető itteni hivatali működésével s előzékenységgel a közönség szimpátiáját nyerte el.

— **Temetés.** Lapunk múlt számában lapzárlatkor kapott értesülés alapján megirtuk, hogy dr. Hermann Béla magyar belügyminiszteri osztálytanácsost, városunk szülöttjét sujos csapás érte: édes anyja, özv. Hermann Károlyné szül. Kovács Zsuzsanna f. hó 13-án 70 éves korában Szászvároson meghalt. A köztiszteletben és becsületben álló család gyásza városszerte mély részvétet keltett. Az elhunyt matróna temetése f. hó 15-én ment végbe óriási részvét mellett. A szomorú hirt a következő gyászjelentés tudatta: Dr. Hermann Béla magyar belügyminiszteri osztálytanácsos a maga és kiterjedt rokonság nevében mély fájdalommal tudatja, hogy a fáradhatatlan munkás és övéért folyton aggódó jó anya és szerető rokon: özv. Herman Károlyné szül. Kovács Zsuzsanna Istenben bizó lélekkel viselt hosszú betegség után, f. évi január hó 13-án — életének 70-ik és özvegyiségének 14-ik évében — meghalt. A drága halott temetése f. hó 15-én (vasárnap) d. u. 3 órakor lesz a Vásár-utcai 4. sz. házból a ref. egyház szertartása szerint. Legyen nyugalma csendes.

— **A hunyadmegyei tyei állami gyümölcsészeti kísérleti állomásról.** A magyar állam által kezdeményezett s jelenleg nagyon elhanyagolt állapotban lévő teiu román állami gyümölcsészeti kísérleti állomás 208 hold terjedelmű mintatelepét a román kormány áldozatkészsége rendbe, békebeli állapotba óhajtja hozni, bármilyen nagy költségbe kerüljön is, ezért új, tapasztalt tisztviselőket nevezett ki a telep vezetésére, akik Budapesten a kertészeti főiskolában végezték tanulmányaikat s huzamosabb ideig Németország jelesebb kertészeiben is működtek s ott bő tapasztalatokat szerezhetek. A telep jelenlegi vezetője Kovács Zoltán állami kertészeti adminisztrátor, ki bárkinek a kertészet bármely ágából, szakkérdésekre készséggel ad felvilágosítást. A telepről ez év tavaszán mindenféle fajta szép gyümölcsfa-oltvány kerül kiadásra, a telep vezetősége minden megkeresésre készséggel válaszol. Egy oltvány darabja ott 4 leu.

— **Műsoros táncestély.** A szászvárosi ref. egyesült és róm. kath. szomszédság, folyó év január hó 28-ikán a „Transsylvania“ szálló nagytermében műsoros-estélyt rendez. Műsor: Konferál: Bede Sándor. Sugó: ifj. Nagy Ödön. 1. Nyitány. Előadja Duma G. zenekara. 2. Sarudy: Népdalegyveleg. Éneklő a ref. szomszédság férfi-kara Makkay D. vezetésével. 3. Gyula bácsi. Páros jelenet. Gyula bácsi: Forray Gy. Öcsémuram: Éltés D. 4. Éneklő: Dörner Flórika. 5. A divatos színész. Páros jelenet. Mariska: Vig Margit. Olga: Gönczy Irén. 6. Monolog. Heltai Jenő: Bakfis álmok. Előadja: Triznyai Erna. 7. Nem ismert meg a saját anyám... Páros jelenet. Atala: Török Andor. Renée: Debreczeni Károly. 8. Éneklő: Ferenczy Emmi. 9. Fénykép. Tréfás jelenet. Csupor: Benkő Lajos. Csuporné: Benkő Lajosné. Félix: Nagy Ödön. 10. Wagner: Nászkar. Lohengrin dalműből. Alföldy Béla vezetésével éneklő a Ref. Nőegylet vegyeskara, zongorán kíséri Nagy Ödön. Helyárok: Páholy 80 lei, Támlásszék 20 lei, Körszék 15 lei, Zártszék 10 lei, állóhely 6 lei, diákjegy 3 lei. Jegyek előre válthatók a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt. papírüzletében. Kezdeté este 8 órakor. Az előadás után táncmulatság. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak.

— **Népszámlálás Erdélyben.** A „Vasárnap“ írja: A belügyminiszter a választójogi törvényjavaslathoz szükséges adatok megszerzése céljából Erdélyben népszámlálást

rendelt el. Az 1910 évi népszámlálás alkalmával a Magyarországból Romániához csatolt területeken az összes lakosság 5,186.863 lélekből állott. Ezek közül 54 százalék, azaz 2,801.813 volt román. 31.69 százalék, vagyis 1,643.518 magyar. A mostani népszámlálás szerint ugyanezen a területen a román lakosság 57.29 százalékra, számszerint 2,930.120 lélekre szaporodott, a magyaroké 29.54 százalékra, vagyis 1,305.753-ra apadt. Ezen kívül 536.427 német, 184.340 zsidó és 198.899 más (szláv, cigány stb.) nyelvű lakost állapított meg az újabb népszámlálás. A népszámlálás végeredményének összehasonlításából kitűnik, hogy 1910. óta Erdély lakossága 35.335 lélekkel kevesebbedett. Másrészt azonban megállapítható, hogy a különböző nemzetek számlálási eredményei a tíz év előtti állapotokat igazolják. A megoszlás számarányai és konkrét számai is ugyanazok, csak a zsidóságnak a magyarságból való leszámítása okoz bizonyos módosulást. Ebből következik, hogy a népszámlálási eredmények megbízhatósága ellen a múltban is helytelenül emeltek éppen nemzetiségi szempontból kifogásokat s ez áll a jelenlegi eredmények-re is.

— **A muzeum köréből.** Tudomására hozzuk a t. közönségnek, hogy a hunyadvárme gyei Subprefecturának 7352—1921. sz. határozatával a hunyadvárme gyei muzeumnak (Déva, Str. Saguna No. 10.) házirendje a következőkben nyert megállapítást: 1. Hivatalos órák a nyári időnyen át, azaz április 1-től szeptember 30-ig reggeli fél 8 órától fél 13 óráig és a téli időnyen át reggeli 8 órától 14 óráig. 2. A könyvtár és az oklevéltár kivételével a muzeumnak összes osztályai ingyen tekinthetők meg a hét minden kedd, csütörtök és vasárnapján d. e. 9—12-ig, a többi napokon a hivatalos órákon belül személyenkénti 5 lei díj lefizetése mellett. 3. Iskolák növendékei, tanáraik vezetése mellett, nem nyitási napokon is ingyen tekinthetik meg a muzeumnak gyűjteményeit, azonban csak abban az esetben, ha az iskola igazgatósága a látogatást a muzeumigazgatónak legalább két nappal előzetesen bejelenti és arra tőle engedélyt nyert. Kivételt képeznek tanáraik vezetése alatt álló tanulmánykiránduláson lévő diák-csoportok, melyeknél az előzetes bejelentés elmaradhat. 4. Szakkutatók és speciálisták a gyűjteményeket, az ügyviteli szabályokban foglalt korlátozások mellett, ingyenesen tanulmányozhatják. A hunyadvárme gyei muzeum igazgatósága nevében: Mallás, igazgató.

— **Vallásos-estély.** A ref. nőegylet folyó hó 29-ikén d. u. 6 órakor a Kún-kollegium dísztermében vallásos-estélyt rendez, melyre az érdeklődőket ez uton hívja meg a rendezőség. Műsor: 1. Közének. 2. Irgalom... Szavalja Hajdu Ilonka. 3. Vallásos-ének. Énekli Barcsay Margit, harmoniumon kíséri Weltzer Ede. 4. Melodráma. A megfagyott gyermek. Szavalja Nagy Iluska, zongorán kíséri Vas Lili, harmoniumon Weltzer Ede és a leánykar. 5. Felolvas: Simon Ferenc nyug. igazgató. 6. Septett. Előadja az ifjusági zenekar. 7. Élőkép. Angyalszó... Előadják: Angyal: Gönczy Málka, konferáló: Szolga Juliska, király: Tepser Richárd, gazdag főúr: Görög József, lelki orvos: Görög István, szegény asszony: Sinka Anna, kis leány: Surányi Manyika. 8. Közének.

— **Pénzügyi kedvezmény a gépüzemű földművelőknek.** A hivatalos „Monitorul Oficial” közli a mechanikai készülékekkel (autótraktorok, autókeke stb.) üzött földművelés támogatásáról szóló törvény végrehajtási utasi-

tásait. A rendelet értelmében az ilyen gépek és alkatrészek, amennyiben az országban nem készülnek, minden vámtól és behozatali díjtól mentesek. Az 1921. szept. 1. és 1922. április 1. között behozott ily gépek értékének megfelelő gabonaneműek az 1921. évi termésből a kiviteli díjtól mentesen szállíthatnak ki minden ily géppel megművelt gabonaneműekkel bevetett hektár után ötszáz kgr. árpát, rozsot, zabot, búzát, kukoricát, cukorrépával bevetett hektár után ötszáz kgr. árpát, zabot vagy búzát.

— **Tűzoltó-mulatság.** A helybeli városi tűzoltó-egyesület — amint már múlt számunkban is jeleztük — f. év február 1-én (egy estén) a „Central” szálló összes termeiben táncdal egybekötött műsoros-estélyt rendez. Herlea Sándor polgármester és Faragó Endre tűzoltófőparancsnok vezetése alatt az itt lakó nemzetek mindegyikéből alakult egyes bizottság már megállapította az estély programját s serényen igyekszik az estély sikerét biztosítani. E nagyszabású mulatság iránt nemcsak városunkban, hanem megyeszerte is nagy az érdeklődés. A részletes és végleges műsört jövő számunkban fogjuk közzéadni.

— **Az erdélyi prefekturák rendeletet kaptak, hogy írják össze a területükön tartózkodó idegeneket.** Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium rendeletet küldött az összes erdélyi prefekturáknak, amelyben felszólítja őket, hogy írják össze a területükön tartózkodó összes idegen állampolgárokat.

Siessen jegyet biztosítani!! ERZSÉBET MOZI.

Ma vasárnap január hó 22-én
óriási monstre előadások

Figyelem!

délután fél 5 órakor
este 8 óra 30 pkor

A GÁLYARAB

Honoré de Balzac regénye filmen két részben, 12 felvonásban egyszerre előadva. I. rész: A gályától a nyaktól, 6 felvonás. II. rész: Colin utolsó kalandja, 6 felvonás. Főszereplők:

Wegener Pál és Lidia Salmanovska.

Ez alkalommal a rendkívüli dupla műsor költségére való tekintettel mérsékeltén emelt helyárrakkal: Páholy 45 lei, I. hely 8 lei, karzat 4 lei.

El ne mulassza megnézni. Siessen !!

— **A felülbélyegzett magyar postabélyegeket kivonták a forgalomból.** A posta és távirádavezérgazgatóság kiadott rendelete értelmében a román felülbélyegzésű magyar postabélyegeket f. hó 1-ével kivonták a forgalomból. Ezek a bélyegek tehát többé nem használhatók bérmentesítésre és az ilyen bélyegekkel ellátott küldeményeket a postahivatalok bérmentetlennékként fogják kezelni.

Dr. Seidner S. fogorvos, rendel Aurel Vlaicu-tér 7. sz. alatt (Városház-tér, J. Rob üzlete felett.)
Fogtömések, műfogak szájpaddalás nélkül, arany fogak és hidak, foghuzások fájdalom nélkül. Olcsó árak!

— **Kaszinói közgyűlés.** A Szászvárosi Magyar Kaszinó évi rendes közgyűlését f. január hó 29-én d. u. 3 órakor saját helységében tartja. E gyűlésre a tagok ez uton is meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Igazgató évi jelentése. 3. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése. 4. Tagsági díj 1922-re. 5. Jegyzőkönyv, gazdasági szerelvények és könyvtár megvizsgálására kiküldött bizottságok jelentései. 6. Esetű indítványok. 7. Tisztújítás. Szászváros, 1922. január 18. Az elnökség.

— **Halálozás.** Id. Cirlea Petru dévai földművelő életének 95-ik évében f. hó 13-án, pénteken hajnalban, rövid szenvedés után Déván elhunyt. A ritka szép kort megért férfi még halála előtt négy nappal is a ház körül dolgozott és életében soha komoly beteg nem volt.

— **Drezdai rendőrök kötelesek az eszperantót megtanulni.** Drezdából jelentik: A drezdai rendőrség főkapitánya elrendelte az eszperantó nyelv kötelező megtanulását a rendőrség tagjainak. A drezdai rendőrség ezuttal hivatalosan is használja az eszperantó nyelvet, sőt külön irodát állított fel, mely a külföldi eszperantistáknak válaszolni fog úgy szóbeli, mint írásbeli tudakozódásra.

— **A vulkáni ref. egyház műsoros estélye.** Főltűnően hálás támogatásban részesítette Vulkán közönsége a ref. egyház folyó hó 7-én este megtartott műsoros tánc-estélyét. Az estély kimagasló száma, ugyszólván fénypontja a tánc és zenekíséretű előkép volt, amelynek szereplői: Westhof Edit nap, Nestor Piri tavasz, Westhof Zonka nyár, Bács Annus ősz, Nestor Juci tél, elragadóan bájos megjelenésükkel és táncaikkal nem mindennapi élvezetben részesítették a közönséget. Ferencz Mancsi szoprán, Karda Johanna alt duettéje a „Csalogány és fűrj”-ben szintén elsőrendű volt, a közönséget egészen elbájolták. A zenekíséretet Virányi Albert karmester kitűnő dirigálásával a bányazenekar szolgáltatta oly művészettel, amely akármelyik nagy város estélyének is diszére vált volna. Dicséret illeti a rendezőket: Károlyi tanárt és Vass Bercit, akik fáradságtalan munkássággal Vulkán közönségének egy feledhetetlen estélyt szereztek.

— **Országos vásárok.** 1922. január 26-án Zám-ban, január 29-én pedig Szászsebesen lesz országos vásár.

— **Március végéig meghosszabbították a magyar repatriálási tilalmat.** Budapest. A magyar hivatalos lap kormányrendeletet közöl, amely az elszakadt területekről való beköltözés tilalmát március 31-ig meghosszabbítja.

— **Van szén — nincs szén.** A „Közgazdaság” írja: A zsilvölgyi szénbányákban waggonhiány miatt mintegy 25.000 kocsira-komány kitermelt szén hever elszállítatlanul. A „Zsilvölgyi Katholikus Tudósító” ugyancsak foglalkozik a felhalmozott nagymennyiségű szénkeszletek el nem szállításával, amely miatt a bányáknak is nagy kára van, mivel a szén, hogy meg ne gyulladjon, forgatni kell, s ez a munka óriási pénzt nyel el. Az iparnak óriási kára a szénhiány, amelyet — úgy látszik — a waggonhiány idéz elő. Egyik a másikkal szülője, közös szülőanyjuk pedig az a tehetetlenség, amely a bajok leküzdésében az illetékes tényezőket jellemzi.

— A vasuti pénztárak aprópénz elfogadási kötelezettsége. A CFR. vezérigazgatóság a vasuti pénztárak által elfogadandó aprópénz összegét következőképpen állapította meg: 1, 2 és 5 leus bankjegyeknél 500 leu erejéig, 50, 25 és 10 banis aprópénzeknél 50 leu erejéig, az 5 leunál nagyobb bankjegyek korlátlan mennyiségben elfogadandók.

— Egy kiló kenyér: 517 korona. Bécsben ez év január elsején kezdték meg az élelmiszerek hatósági kiszolgáltatásának fokozatos beszüntetését. Ennek hatása már is mutatkozik. A kenyér és a fontosabb élelmickek ára rohamosan emelkedik. A kenyér ma már 517 korona kilónként. A liszt kilójának 500 korona az ára. Egy négy tagból álló családnak legalább 100.000 koronára van szüksége hetenként.

— Az adótárnok mellékjövedelme. A háboru okozta erkölcsi hanyatlásnak egyik szomorú esete, ami itt következik. Kolozs-megyének mócsi járásában Onisiu Jeromos adótárnok az országuton revolveres támadásokat intézett a vásáros utasok ellen. A pénzszerzésnek ez a módja végül is balul ütött ki, mert legutóbbi támadása alkalmával csendőrkékre került a jeles adótárnok.

— Fürdőrend. A Birtler-féle helybeli fürdőben minden csütörtökön, pénteken és szombaton egész napon, vasárnap pedig d. e. kádfürdő vehető igénybe. Gőzfürdő minden csütörtökön d. u. a nők, péntek és szombat d. u. pedig a férfiak részére áll nyitva. 123 6-8

— Ditró villanyfényben. Csikvármegye két városán, Csikszerdán és Gyergyószentmiklóson kívül ezideig csupán Csikszentmárton és Csekefalva községekben volt a villany bevezetve. Amint most értesülünk, Ditró nagyközség a marosvásárhelyi Magyar-Bank támogatásával szintén bevezette a villanyt, mely december 20-án este megkezdte működését. Nagy volt az öröm a 8000 lelket számláló szintizta székely községben, mikor a villanykörték kigyultak s egész éjjel égtek karácsonyi ajándékkul. Vajjon nálunk, ahol elmondhatjuk, hogy nemcsak kényelmi, hanem általános közgazdasági érdek teszi szükségessé ezt, mikor fog egész éjjel égni a villany?

— Felhívás! Miután a kormány az „Emke” szervezkedése és gyűlésezési joga elleni tilalmát feloldotta, a taggyűjtés országszerte megindult. Felhívjuk városunk és a környék magyarságát, hogy az „Emke” tagjává lenni jelentkezzenek. Évi tagsági díj 20 leu. Beiratkozásokat és tagsági díjak befizetését a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” papir- és könyvkereskedésében lehet eszközölni.

— A cigarettapapir új hivatalos ára. Az „Uj Kelet” írja: Megirtuk, hogy a cigarettapapirra vonatkozólag kiadott zárolási rendelet január 15-én végérvényesen életbe lépett. Ettől kezdve cigarettapapirt csak a Monopol engedélyével a következő áron lehet árusítani: Job 5 lei, Lux 3 lei, Calitatea I. 1 lei 50 bani. Akiknek nagymennyiségű papirjuk van raktáron és hivatalosan igazolni tudják, hogy legitim uton külföldről hozták, azok a Monopoltól kiviteli engedélyt kapnak, hogy a cigarettapapirkészletüket a külföldön értékesíthessék. Itt írjuk meg, hogy a cigarettá drágulásáról elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak, amennyiben a Monopol igazgatósága ez ügyben hivatalos értesítést nem kapott.

— Aki eladni vagy venni akar bármit, az hirdessen a „Szászváros és Vidéké”-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

Megvételre keresek lóerőre berendezett széna-prést. Ajánlatok e lap szerkesztőségébe küldendők. 141 1-3

Egy zongora (Bösendorfeji) eladó. Cim: Szél-utca 7. sz. földszint. 134 3-3

Eladó ház. Szászvárosban az Ujtemplom-utca 3. sz. alatti ház szabad kézből eladó. — Értekezni lehet dr. Szöllősy János ügyvéd ural. 133 3-3

Prima bükkfa-szén és keréktalp

nagyban és kicsinyben

:: (kgként) kapható ::

Szászváros, Főtér 6. szám alatt,

a „Generala” bizt. társ.

ügynöksége helyiségében. — Ugyanott mindenféle gummi- és rézbélyegzők 112 megrendelhetők. 7-10

Szászvárosi Könyvnyomda

Részvény-Társaság

elvállalja bármilyen műnyomatványok, részvények, művek, folyóiratok, stb. legmodernebb stilszerű előállítását, ennek

Könyv és papírkereskedése

bővelkedik a legnagyobb választékban irodai, iskolai kellékekben, folyóiratok, valamint az irodalom legjobb műveiben stb. a legjutányosabb árak mellett

Műhelyváltás.

137 2-5

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

cipész-műhelyemet

a Malom-utcából a Főtérre levő „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.” épületébe helyeztem át. Főtérre költöztem továbbra is az, hogy b. megrendelőim pártfogását minden tekintetben kiérdemeljem. Tisztelettel

KÖNIG ALBERT.

Uj mészáros-üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Piata Aurel Vlaicu-téren, a Korona szálló mellett

mészáros-üzletet

nyitottam, hol naponta mindenféle e szakmába vágó friss húsfélék, szalonna, kaphatók. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

BOÉR ÁRPÁD

mészáros-mester. 138 2-3

Eladó szállítási és fuvarozási üzlet!

Egy tömbben eladó: egy ház, omnibuszok, társzekerek, hintók, kocsik, lajtorjás szekerek, lovak, marhák. Értekezhetni

MÁJER HERMANN

szállító cégnél, Szászvárosban, 139 Ország-ut. 2-3

Amíg a készlet tart a karácsonyi vásáron

Löwy Sándor versenyáruházában
Petrozsényben

a következő olcsó áron lehet még vásárolni:

1 mtr. meleg flanel minden színben	— —	19.—	Lei
1 pár férfi és női harisnya	— —	11.—	”
1 ” gyermek harisnya	— —	8.—	”
1 ” férfi és női keztyű	— —	13.—	”
1 ” gyermek keztyű	— —	11.—	”
1 drb. férfi trikó vagy nadrág	— —	49.—	”
1 ” lélekmelegítő	— —	33.—	”
1 ” swetter, meleg, erős kivitelben	— —	99.—	”

azonkívül tekintettel, hogy még rendkívül nagy készlet téli áruval rendelkezem, minden cikkben tetemes árendményt adok. **Vidéki vevők külön utazási kedvezményt kapnak.**

Postai rendelések a legpontosabban lesznek kiszolgálva és a meg nem felelő áruért a pénzt visszaadom.

Teljes tisztelettel:

Löwy Sándor versenyáruháza Petrozsény.

114 7-10